

Протягом трьох вересневих днів у нашому місті проходить VII Республіканський з'їзд невропатологів і психіатрів. Понад 300 лікарів, вчених, організаторів охорони здоров'я, обговорювали широке коло питань теорії і практики неврології та психіатрії. Серед них програмними були і профілактика нервово-психічних порушень, які виникають на ґрунті судинних захворювань головного мозку, наркологічні захворювання, організація неврологічної та психіатричної допомоги.

У доповідях директора інституту неврології АМН СРСР академіка Е. В. Шмідта, провідних вчених нашої республіки зазначалося, що судинні захворювання головного мозку за своєю поширеністю та важкими функціональними наслідками висуналися в число найголовніших медико-соціальних проблем в усіх економічно розвинutih країнах. Мозковий інсульт стоїть на одному із перших місць серед причин смертності, а більшість хворих, що його перенесли, залишаються інвалідами.

Необхідною передумовою розробки системи запобігання церебро-васкулярних хвороб є вивчення їх епідеміології, визначення впливу факторів середовища та особливостей організму. Серед факторів ризику розвитку цих захворювань перше місце займає артеріальна гіпертензія. Безперечно негативна роль куріння, алкоголю. Певне значення мають надмірна маса тіла, порушення ліпідного та вуглеводного обміну, недостатня фізична активність, психо-емоційне напруження. Судинна патологія серця і мозку часто співіснує і біль-

НЕРВОВО-ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я: МЕДИЧНІ І СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

шість факторів ризику є для них спільною. Тому вважається доцільним проводити спільні дослідження кардіологами та невропатологами.

Сучасний етап запобігання розвитку церебро-васкулярної патології кваліфікується як вторинна профілактика. Вона полягає у виявленні при масових обстеженнях осіб з початковими проявами недостатності кровопостачання мозку і подальшому лікуванню їх. Запропоновано клінічні та інструментальні (ультразвукова доплерографія, термографія) методи діагностики цієї форми церебро-васкулярних захворювань, придатні для масових обстежень. Перевірено клінічною практикою ряд запропонованих методів профілактичного лікування.

Не менш актуальною проблемою, в якій тісно переплетені медичний і соціальний аспекти, є наркологічні захворювання — алкоголізм, різні види залежності. Боротьба з алкоголізмом поставлена до ряду важливих державних завдань. Нетерпимість до пияцтва, як головного джерела формування алкоголізму органічно поєднується з дійовою допомогою хворим на алкоголізм. Підвищення ефективності лікування алкогольної хвороби також залежить від глибокого вивчення молекулярних механізмів її виникнення і розвитку.

Визнано, що потяг до алкоголю — це складний поведінковий акт, в формуванні якого беруть участь різні функціональні системи організму, насамперед лімбикоретикулярно — гіпоталаміч-

ний комплекс. З'ясовано ряд по-добиць щодо взаємодії алкоголю з ферментами і нейротрансмітерами в межах синапсів нервових клітин. Оцінено з сучасних позицій ефективність багатьох існуючих медикаментозних методів. Запропоновано ряд нових медикаментозних і немедикаментозних методів (лікування наркологічних хвороб, серед них зроблено наголос на психотерапевтичні і рефлексотерапевтичні. Наголошувалося, що разом з науковим пошуком по розкриттю дії алкоголю на біохімічні процеси в головному мозку і розробкою ефективних методів лікування, залишається не менш важливим створення і підтримування суспільної атмосфери нетерпимості до пияцтва.

Створення і ефективне функціонування систем профілактики і лікування вимагають вдосконалення організації неврологічної та психіатричної допомоги. Система диспансерно — стаціонарного обслуговування хворих доповнюється новими організаційними формами, змінюється і зміст її функцій. Одержали широке розповсюдження амбулаторні і стаціонарні центри по реабілітації нервових і психічних хворих, наркологічні відділення при промислових підприємствах, кабінети анонімного лікування алкоголізму в структурі загальної медичної мережі.

А. КОРНИЙЧУК,
доцент,
В. БУЗАНОВА,
асистент.